

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Jana Rutsche v právní věci žalobce: **V. H. N,** zastoupený Mgr. et Mgr. Markem Čechovským, advokátem se sídlem Václavské náměstí 21, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie,** Olšanská 2, Praha 3, o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 30. 12. 2010, č.j. CPR-12195-2/ČJ-2010-9CPR-V238, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 11. 5. 2011, č. j. 15 A 20/2011 – 41,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Včasnou kasační stížností se žalobce (dále také „stěžovatel“) domáhal zrušení shora označeného rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále také „krajský soud“). Ten zamítl žalobu proti shora uvedenému rozhodnutí žalované. Jím žalovaná zamítla žalobcovo odvolání a potvrdila rozhodnutí Policie České republiky, oblastního ředitelství služby cizinecké policie Ústí nad Labem, inspektorátu cizinecké policie Rumburk, ze dne 2. 8. 2010, č.j. CPUL-4321-42/ČJ-2010-0464PR-SV. Tímto rozhodnutím prvoinstanční správní orgán uložil žalobci dle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 31. 12. 2011 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), správní vyhoštění. Ostatní výroky rozhodnutí zněly následovně:

„Doba, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území České republiky, se s ohledem na ustanovení § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb. stanoví na 1 (jeden) rok. Tato doba je shodná s dobou vykonatelnosti rozhodnutí.

Současně se podle ustanovení § 118 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb. stanovuje lhůta k vycestování z území České republiky 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. V případě vynětí cizince z působnosti zákona č. 326/1999 Sb. z důvodu uvedeného v ustanovení § 2 citovaného zákona počíná běžet ode dne odpadnutí tohoto důvodu.

Uvedený správní orgán dále podle ustanovení § 120a zákona č. 326/1999 Sb. rozhodl, že na účastníka řízení pana N. V. H., nar. X, státní příslušnost: X, se nevztahuje důvod znemožňující vycestování dle ustanovení § 179 zákona č. 326/1999 Sb.“

Proti rozhodnutí správních orgánů brojil žalobce v podstatě dvěmi žalobními námitkami. Ani jedné z nich nedal krajský soud za pravdu. Ohledně námitky žalobce, že výroky žalovaného i prvoinstančního správního orgánu jsou v rozporu se zákonem o pobytu cizinců, neboť tento zákon nedává správním orgánům oprávnění vázat běh doby, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území, na dobu, po kterou nelze rozhodnutí o správním vyhoštění vykonat, odkázal na znění § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců ve znění účinném od 23. 11. 2005 a právní závěr 1. senátu Nejvyššího správního soudu vyjádřený v jeho usnesení ze dne 2. 2. 2011, č. j. 1 As 106/2010 - 74. Dle názoru krajského soudu může policie v rozhodnutí o správním vyhoštění cizince stanovit dobu, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území, přičemž běh doby, po kterou nelze cizinci tento vstup umožnit, se staví po dobu, kdy je rozhodnutí o správním vyhoštění nevykonatelné. Tento závěr učinil při vědomí, že například 8. senát Nejvyššího správního soudu zastává názor opačný a že věc bude předmětem rozhodování rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu.

Ohledně druhé námitky, že žalovaná měla řízení o správním vyhoštění zastavit s odkazem na nepřiměřenost zásahu předmětného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce, popsal krajský soud podrobně skutkové okolnosti vztahující se k rodinnému životu žalobce po dobu jeho pobytu na území České republiky se závěrem, že se rodinné vztahy žalobce jeví jako značně neuspořádané až chaotické, a vytkl žalobci, že si na své rodinné příslušníky vzpomíná účelově a teprve tehdy, pokud mu hrozí, že bude muset území České republiky opustit. Poukázal také na nezájem manželky žalobce, která byla přibrána do správního řízení o vyhoštění jako vedlejší účastník, ale zůstala v něm zcela nečinná. Dle krajského soudu tak správním vyhoštěním nebude do žalobcova soukromého a rodinného života ve smyslu § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců nepřiměřeně zasaženo.

Kasační námitky v podstatě kopírovaly námitky žalobní. Dle stěžovatele spadají pod důvody vymezené v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Zopakoval, že z ustanovení § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců nelze dovodit, že by policie při stanovení doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území České republiky, mohla ve výroku extenzivně libovolně upravovat běh platnosti takové doby.

Správní orgány pochybily, pokud rozhodly, že uvedená doba je shodná s dobou vykonatelnosti rozhodnutí o správním vyhoštění a pokud v odůvodnění svého rozhodnutí prvoinstanční správní orgán vymezoval s odkazem na jednotlivá ustanovení zákona o pobytu cizinců skutečnosti, kdy bude rozhodnutí nevykonatelné a doba, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území České republiky, během jejich existence nepoběží. Stěžovatel si byl vědom skutečnosti, že posouzení uvedené právní otázky bylo v době podání kasační stížnosti předmětem posouzení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, ale dle jeho názoru minimálně do doby vyjasnění této problematiky by správní orgány neměly být oprávněny libovolně upravovat výroky svých rozhodnutí shora uvedeným způsobem. Z žádného zákonného ustanovení totiž nevyplývá oprávnění policie stanovit počátek doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území, popřípadě jiná omezení, která budou či nebudou mít vliv na běh této lhůty.

Krajský soud se dále dle stěžovatele nevypořádal s námitkou zásahu rozhodnutí o správním vyhoštění do žalobcova soukromého a rodinného života, neboť se nijak nezabýval zejména žalobcovým tvrzením, že se snažil ještě před zahájením řízení získat povolení k dlouhodobému pobytu a že se dobrovolně dostavil ke správnímu orgánu prvního stupně, kde s ním bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění. Absence úvah a hodnocení těchto námitek v odůvodnění napadeného rozsudku zakládá podle žalobce jeho nepřezkoumatelnost. Přiměřenost rozhodnutí ve smyslu § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců je dle něho nutno vnímat nejenom v souvislosti se zásahem do soukromého a rodinného života, ale rovněž ve smyslu zásady přiměřenosti, na kterou bezesporu měl mít vliv stěžovatelův shora uvedený postup, kdy se snažil o legalizaci svého pobytu. Manželčina pasivita v řízení o správním vyhoštění pak v žádném případě nemůže a nesmí nic vypovídat o vzájemných citových vazbách mezi manželi. Své manželství považuje za zcela funkční.

Navrhl proto, aby Nejvyšší správní soud kasační stížností napadený rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaná podala ke kasační stížnosti vyjádření, v němž v podstatě zopakovala svá skutková zjištění a právní závěry ve věci obsažené v odůvodnění žalovaného rozhodnutí. Vyjádřila přesvědčení, že běh doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území, neběží po dobu, kdy je rozhodnutí o správním vyhoštění nevykonatelné a uvedla i argumenty tento závěr podporující. Dále uvedla, že z žalobcova chování popsaného v odůvodnění rozhodnutí lze vysledovat jeho účelovou snahu zabránit správnímu vyhoštění z území České republiky. O tom svědčí i jím zmiňovaná žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem soužití rodiny podaná dne 10. 9. 2009. Konstatovala, že správní vyhoštění představuje vždy určitý zásah do soukromého nebo rodinného života cizince, a proto je třeba v každém případě individuálně posuzovat proporcionalitu mezi veřejným zájmem na jeho vyhoštění a zájmem na ochranu jeho soukromého a rodinného života. V přezkoumávaném případě shledala ve shodě se závěry prvoinstančního správního orgánu tento zásah do žalobcových práv přiměřeným.

Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti z hlediska uplatněných stížních bodů, jakož i ve smyslu § 109 odst. 3 s. ř. s. O věci usoudil následovně.

Obě strany sporu, stejně jako krajský soud, si byly vědomy faktu, že o žalobcově vyhoštění bylo rozhodováno v době, kdy panovaly rozdílné právní názory na posouzení právní otázky, zda se do doby zákazu vstupu vyhoštěného cizince na území České republiky podle § 118 zákona o pobytu cizinců ve znění účinném do 31. 11. 2011, započítávalo i období, kdy byla odložena vykonatelnost rozhodnutí o správním vyhoštění. Z toho důvodu se tato otázka stala předmětem posouzení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, který své stanovisko sdělil v usnesení ze dne 24. 1. 2012, č. j. 1 As 106/2010 - 83; dostupné na www.nssoud.cz.

Rozšířený senát dospěl k těmto závěrům:

Ustanovení § 118 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění účinném od 24. 11. 2005, svěřuje správnímu orgánu pravomoc stanovit v rozhodnutí o správním vyhoštění nejen délku, ale i počátek doby, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území, a to například tak, že se tato doba počítá ode dne uplynutí lhůty pro vycestování z území.

Nevyužil-li správní orgán této své pravomoci a v rozhodnutí o správním vyhoštění stanovil pouze celkovou dobu, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území, aniž by jakkoli vymezil její počátek, počítá se tato doba ode dne právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění. V takovém případě neměla podle právní úpravy účinné od 24. 11. 2005 do 31. 12. 2011 na počítání této doby žádný vliv ani skutečnost, že došlo, ať již z jakéhokoli důvodu, k odkladu vykonatelnosti rozhodnutí o správním vyhoštění.

Doba, po kterou není rozhodnutí o správním vyhoštění vykonatelné, se do doby, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území členských států Evropské unie nebo občanovi Evropské unie anebo jeho rodinnému příslušníkovi umožnit vstup na území ČR, nezapočítává až podle § 118 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném od 1. 1. 2012.

Je tedy na správním orgánu, aby ve výrokové části rozhodnutí o správním vyhoštění stanovil v prvé řadě počátek doby, v níž je cizinec povinen vycestovat z území, a dále počátek doby zákazu vstupu na území. Počátek doby, po níž nelze cizinci umožnit vstup na území, je správní orgán oprávněn navázat právě na uplynutí lhůty pro vycestování z území. V tomto ohledu prvoinstanční správní orgán tedy nepochybil, pokud spojil počátek běhu doby, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území České republiky, s „*dobou vykonatelnosti rozhodnutí*“. V odůvodnění rozhodnutí navíc výslovně objasnil, že tato formulace znamená, že uvedená doba počíná běžet ode dne vykonatelnosti tohoto rozhodnutí.

V rozporu se zněním § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném od 24. 11. 2005, pak dle Nejvyššího správního soudu není ani postup správního orgánu prvního stupně, který v odůvodnění svého rozhodnutí dále stanovil, ve kterých případech doba, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území České republiky, neběží. Učinil tak v odstavci čtvrtém na str. 11 rozhodnutí, kde uvedl: „*Doba, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území České republiky, neběží, je-li rozhodnutí nevykonatelné z důvodů uvedených v ustanovení § 119 odst. 5 a 6 zákona č. 326/1999 Sb., § 179 zákona č. 326/1999 Sb., a § 3c*

odst. 2 a § 32 odst. 5 zákona č. 325/19999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů." Jak totiž konstatoval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve svém shora označeném rozhodnutí, dává citované ustanovení zákona o pobytu cizinců pravomoc stanovit v rozhodnutí o správním vyhoštění délku (včetně jejího počátku) doby, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území, v prvé řadě správnímu orgánu. Způsob stanovení této doby je tak plně v jeho kompetenci, zákon o pobytu cizinců v tomto směru žádné upřesnění, omezení či zákaz neobsahuje. Z uvedeného rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu lze dále dovodit, že zásada, že na běh dotčené doby nemá žádný vliv skutečnost, že došlo k odkladu vykonatelnosti rozhodnutí o správním vyhoštění, se stává aktuální právě až za situace, kdy správní orgán své pravomoci nevyužil a v rozhodnutí o správním vyhoštění stanovil pouze celkovou dobu, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území, aniž by jakkoli vymezil její počátek. Pokud však, tak jako v projednávané věci, správní orgán počátek běhu dotčené lhůty stanoví, není uvedenou zásadou při stanovení délky a běhu této doby vázán.

Nejvyšší správní soud navíc zdůrazňuje skutečnost, že správní orgány stanovily délku a běh doby, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území České republiky, způsobem, který do značné míry koresponduje s obsahem § 118 odst. 4 účinným od 1. 1. 2012. Toto ustanovení zní: „*Do doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie nebo občanovi Evropské unie anebo jeho rodinnému příslušníkovi umožnit vstup na území, se nezapočítává doba, po kterou není rozhodnutí o správním vyhoštění vykonatelné*". Neučinily tak tedy způsobem, který by bylo možno označit za projev jejich libovůle či svévole. Naopak. Zvolily formu, která v podstatě odpovídá současné právní úpravě dané problematiky. Prvé ze shora citovaných stížních námitek tedy Nejvyšší správní soud přisvědčit nemohl.

To jej však nezbavilo povinnosti posoudit také důvodnost druhé stížní námitky, tedy že se správní orgány ani krajský soud dostatečným způsobem nezabývaly tím, zda důsledkem rozhodnutí o správním vyhoštění nebude nepřiměřený zásah do žalobcova soukromého a rodinného života ve smyslu § 119a zákona o pobytu cizinců. Neztotožnil se však ani s ní. Posouzení této otázky se velmi podrobně jak po stránce skutkové, tak po stránce právní, věnoval správní orgán prvého stupně (viz str. 9 až 11 jeho rozhodnutí). Své závěry srozumitelným a dostatečným způsobem odůvodnil. Žalovaná pak uvedená závěry převzala. Pečlivě se uvedené problematice věnoval také krajský soud (viz str. 6 až 7 rozsudku). Zhodnotil všechny významné skutkové aspekty žalobcova rodinného života a ve shodě se správními orgány uzavřel, že v jeho případě správním vyhoštěním k nepřiměřenému zásahu ve smyslu § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců nedojde. Nejvyšší správní soud nemá proti těmto závěrům výhrad a není toho názoru, že by žalobcem zdůrazňované skutečnosti, tedy žádost o získání povolení k dlouhodobému pobytu a jeho dobrovolné dostavení se před správní orgán prvního stupně, měly na posouzení této otázky zásadní vliv.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že žádnou z žalobcových námitek obsažených v jeho kasační stížností neshledal důvodnou, z úřední povinnosti pak nezjistil ani existenci vad ve smyslu § 109 odst. 3 s. ř. s. Kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Žalobce coby stěžovatel nedosáhl v řízení procesního úspěchu, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 120, § 60 odst. 1 s. ř. s.). Pokud jde o žalovanou, pak ta úspěch ve věci měla, ale ze soudního spisu nevyplývá, že by jí nějaké náklady v souvislosti s řízením o kasační stížnosti vznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 21. března 2012

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu